

НАРОДНЕ ИГРЕ

ПОДЕЛА НАРОДНИХ ИГАРА

ПОДЕЛА НАРОДНИХ ИГАРА

ПО СУШТИНИ И НАМЕНИ:

- Обредне народне игре
- Световне народне игре

ОБРЕДНЕ НАРОДНЕ ИГРЕ

- ИГРЕ У ИНТЕРЕСУ СВИХ
- ИГРЕ У СКЛОПУ ОДРЕЂЕНИХ ДОГАЂАЈА
У ЖИВОТУ ЧОВЕКА

ИГРЕ У ИНТЕРЕСУ СВИХ

- КОЛЕДАРСКЕ ИГРЕ
- ДОДОЛЕ
- ЛАЗАРИЦЕ
- КРАЉИЦЕ

СВЕТОВНЕ НАРОДНЕ ИГРЕ

- ИГРЕ КАО ПОЗИВ ЗА ИГРАЊЕ
- ЗАВРШНЕ ИГРЕ
- ВЕДРЕ ИГРЕ
- ХУМОРИСТИЧКЕ
- МИМИЧКЕ
- ИГРЕ ПОДРАЖАВАЊА ЖИВОТИЊА
- СЕТНЕ И ТУЖНЕ ИГРЕ
- ИЗРАЖАВАЊА СУПРОТНИХ ОСЕЋАЊА

ПОДЕЛА НАРОДНИХ ИГАРА

У ОДНОСУ НА МУЗИЧКУ ПРАТЊУ:

- Неме народне игре
- Народне игре уз певање
- игре уз инструменталну пратњу

(инструменти: дувачки, гудачки, трзачки, ударалъке)

ПОДЕЛА НАРОДНИХ ИГАРА

У ОДНОСУ НА ПОЛ:

- Мушке
- Женске
- Мешовите

ПРЕМА УЗРАСТУ ИГРАЧА:

- Стари
- Средовечни
- Млади
- Деца

ПОВОДИ И МЕСТА ЗА ИГРАЊЕ

ПОВОДИ:

- ВЕРСКИ ПРАЗНИЦИ
- ДОГАЂАЈИ У ЖИВОТУ ЧОВЕКА
- ОДРЕЂЕНИ ДАТУМ ИГРАЊА

МЕСТА:

- На сред села, зборно место, збориште, игралиште, играориште, ораница, Крст, запис, Црквена порта, ливада, утрина...

ОБЛИЦИ, ТИПОВИ И СТИЛОВИ

ОБЛИЦИ НАРОДНИХ ИГАРА:

- Коло
- Леса
- Затворено коло са једним или више играча у средини
- Затворено коло састављено од парова
- Колона парова
- Две наспрамне врсте
- Двојке, тројке, четворке
- Прелазак из затвореног кола у парове

ХВАТОВИ И ДРЖАЊЕ

- ПОСРЕДНО – за марамице, за мараме...
- НЕПОСРЕДНО – за шаке, за мишице или рамена, укрштено, под руку, за појас, за јелек испод пазуха.

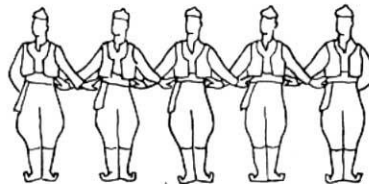
Držanje za marame (posredno držanje)

Hvat za šake "dole"

Hvat za šake, savijeni laktovi

Hvat za pojas

*Ukršten hvat ispred
(leva preko desne)*

*Hvat iza - ženske šake
iza na ramenima muškarca*

*Hvat ispred - ženske šake
na ramenima muškaraca*

*Trojka - hvat iza leđa,
ženska šaka na ramenu*

*Hvat oko struka -
ženska šaka na ramenu i za ruku*

*Hvat oko struka -
ženske šake na ramenu*

Različiti hvatovi pri igranju u paru - (crteži načina držanja igrača, urađeni su po: Zečević, S., 1981.)

ТИПОВИ НАРОДНИХ ИГАРА

- СИМЕТРИЧНИ
- НЕСИМЕТРИЧНИ

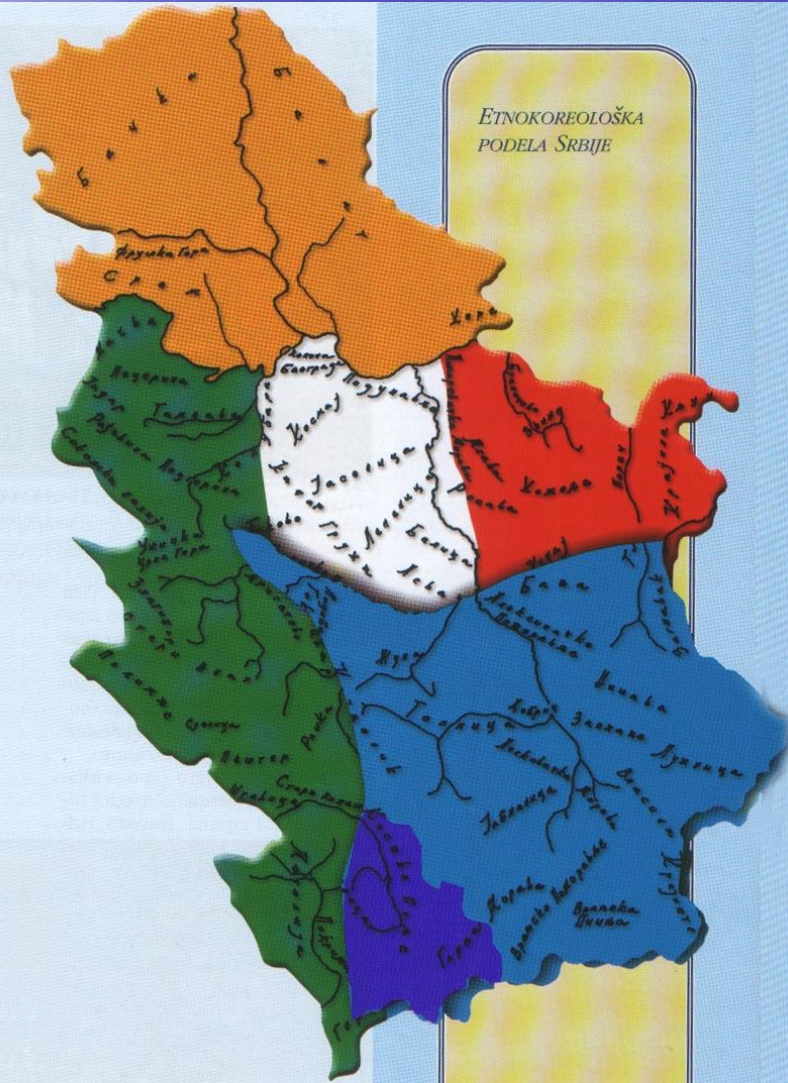
СТИЛОВИ НАРОДНИХ ИГАРА

- “Стил народне игре је начин на који народ колективно изражава и традиционално преноси своја осећања и расположења помоћу анонимно створених покрета, корака и положаја тела.” (Д. и Љ. Јанковић, 1949, стр. 53)
- Спољашна
- Унутрашња

ЕТНОКОРЕОЛОШКЕ ИГРАЧКЕ ЗОНЕ СРБИЈЕ

- СРЕДИШНО
- ЕТНОКОРЕОЛОШКО ПОДРУЧЈЕ ЗАПАДНЕ СРБИЈЕ
- ЕТНОКОРЕОЛОШКО ПОДРУЧЈЕ ЈУЖНЕ И ЈУГОИСТОЧНЕ СРБИЈЕ
- ТИМОЧКО ЕТНОКОРЕОЛОШКО ПОДРУЧЈЕ
- КОСОВСКО ЕТНОКОРЕОЛОШКО ПОДРУЧЈЕ
- ПАНОНСКО ЕТНОКОРЕОЛОШКО ПОДРУЧЈЕ

ETNOKOREOLOŠKA
PODELA SRBIJE

Centralno
Zapadno
Južno i jugoistočno
Panonsko
Kosovsko

СРЕДИШНО ЕТНОКОРЕОЛОШКО ПОДРУЧЈЕ

- ШУМАДИЈА И ПОМОРАВЉЕ

- НАЈПОЗНАТИЈЕ ИГРЕ:

Гружанка, Девојачко коло, Моравац,
Тројанац, Рузмарин, Шумадинка,
Жикино, Дуњеранка...

ЕТНОКОРЕОЛОШКО ПОДРУЧЈЕ ЗАПАДНЕ СРБИЈЕ

- САВА, ДРИНА, ЦРНА ГОРА, КОСОВО,
ИБАР, КОЛУБАРА

- НАЈПОЗНАТИЈЕ ИГРЕ:

Ваљевка, Поцерка, Србијанка, Убљанка,
Паргар на паргар, Мачванка, Посавка,
Ситан танац... Ужичка чарлама...

ЕТНОКОРЕОЛОШКО ПОДРУЧЈЕ ЈУЖНЕ И ЈУГОИСТОЧНЕ СРБИЈЕ

- СВРЉИШКЕ ПЛАНИНЕ, КОПАОНИК, ИБАР,
КОСОВСКО ЕТНОКОРЕОЛОШКО ПОДРУЧЈЕ,
МАКЕДОНИЈА, БУГАРСКА

- НАЈПОЗНАТИЈЕ ИГРЕ:

Чачак, Басара, Шесторка, Осмица, Пиперана, Катан
ка, Пешачка, Нишевљанка, Клецка, Врањанка, Бе
ло Ленче, Мемете, Тешко оро...

ТИМОЧКО ЕТНОКОРЕОЛОШКО ПОДРУЧЈЕ

- ДУНАВ,ХОМОЉСКЕ
ПЛАНИНЕ,РТАЊ,СВРЉИШКЕ
ПЛАНИНЕ,СТАРА ПЛАНИНА,ТИМОК
- НАЈПОЗНАТИЈЕ НАРОДНЕ ИГРЕ:
Једностранка,Руменка,Поп Маринково
коло,Чича Глиша,Хајдук Вељково
коло,Ропота,Костенка

ЕТНОКОРЕОЛОШКО ПОДРУЧЈЕ КОСОВА

- КОСОВО

- НАЈПОЗНАТИЈЕ НАРОДНЕ ИГРЕ:

Цоко Цоко, Грана јоргована, Циганско коло, Што ми је мерак, Бре девојче, бре ђаволче...

ПАНОНСКО ЕТНОКОРЕОЛОШКО ПОДРУЧЈЕ

- ВОЈВОДИНА
- НАЈПОЗНАТИЈЕ НАРОДНЕ ИГРЕ:
Келеруј, Велико бачко
коло, Тандрчак, Рококо, Шантави
мађарац, Сремско, Тодоре, Зурка,
Банатско, Кетуш...

ТЕМПО И ДИНАМИКА НАРОДНИХ ИГАРА

- ТРИ ОБЛАСТИ ТЕМПА
- Спора темпа (40-60 откуцаја метронома за вредност $\frac{1}{4}$ ноте)
- Умерена темпа (60-120 откуцаја)
- Брза темпа (120-208 откуцаја)

ТЕХНИКА НАРОДНИХ ИГАРА

- ЕЛЕМЕНТИ ТЕХНИКЕ:
  - Ставови и положаји
  - Једноставни елементи технике
  - Сложени елементи технике

СТАВОВИ И ПОЛОЖАЈИ

- Ставови на једној нози
- Ставови на две ноге са истовременим ослонцем
- Позиција руку
- Хватови
- Ставови трупа
- Положај главе
- Основни ставови тела

ЈЕДНОСТАВНИ ЕЛЕМЕНТИ ТЕХНИКЕ

- Корак
- Топот
- Почучањ
- Дотик
- Поскок
- Прескок
- Суножни скок
- Клек једном ногом
- Клек обема
- Круг
- Лук
- Ударац ногом оногу

СЛОЖЕНИ ЕЛЕМЕНТИ ТЕХНИКЕ

- Корак зибом
- Корак са привлачењем
- Корак са укрштањем
- Корак са избацивањем
- Корак са забацивањем
- Корак са повлачењем
- Корак са поскоком и избацивањем слободне ноге
- Корак са поскоком и забацивањем слободне ноге
- Корак са поскоком и ударањем стопалом слободне ноге
- Корак са кружењем слободне ноге
- Корак са преплитањем
- Дупли корак
- Мењајући корак

СЛОЖЕНИ ЕЛЕМЕНТИ ТЕХНИКЕ

- Трокорак
- Корак са почучњем са одизањем и одмицањем слободне ноге
- Корак са клизањем по тлу и истурањем слободне ноге напред
- Поскок са ударањем слободне ноге унутрашњом ивицом стопала
- Поскок са ударањем слободне ноге унутрашњом ивицом стопала
- Поскок са дотиком тла слободном ногом
- Поскок са истовременим одизањем слободне ноге и везано спуштањем на тло
- Скок са десне ноге на леву и обрнуто
- Одскок обема у вис и доскок истовремено на обе ноге

СЛОЖЕНИ ЕЛЕМЕНТИ ТЕХНИКЕ

- Одскок обема у вис са ударцем стопала о стопало у ваздуху
- Одскок обема и везано доскок са избацивањем десне или леве ноге
- Одскок левом са предножно погрченом десном и доскоком на обе истовремено
- “Галоп”
- Корак са окретањем
- Гибања ногама